

REGISTERBLAD

Namn: Leif Göthe (981018)

Område av riksintresse för naturvård i Västernorrlands län

Områdesnummer: NRO22050

Områdesnamn: Idbyfjärden och Öfjärden

Kommun: Örnsköldsviks kommun

Kartblad: 19 J SV, 19 J NV

Läge: 19J4A4D3E

Area: 751 ha

Naturgeografisk region: 28a. Sydligt boreala kuperande området: Medelpad och "Höga kusten" i Ångermanland

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Huvudavrinningsområde 35 Idbyån

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng

Riksvärde

Fauna		

Värdeomdöme: Idbyfjärden och Öfjärden uppvisar var för sig stora ornitologiska kvaliteter. De inre delarna av Idbyfjärden, som är rastplats för havets simfåglar och nordliga vadare, är från ekologisk synpunkt ett viktigt komplement till den närbelägna Öfjärden, som mera är uppehållsplats för slättsjöns fåglar. Tillsammans får områdena anses tillhöra regionens mest skyddsvärda objekt av ornitologisk karaktär.

Huvudkriterier: D. Områden med mycket rik flora/fauna

Förutsättningar för bevarande:

- Områdenas karaktär av oexploaterad miljö för fågellivet bibehålles.
- Vissa åtgärder mot total igenväxning av Öfjärdens öppna vattenytor kan behöva vidtagas.

Säkerställande:

- Öfjärden förklarades av länsstyrelsen 1970 enl 14 § NVL som fågelskyddsområde. Det fredade området omfattar sjön och åkrarna närmast stränderna, där det är förbud att uppehålla sig under tiden 15 april-1 augusti. Tillträde till stranden är tillåtet på tre ställen, bl a till det fågeltorn som finns vid Måsåns utlopp.
- Reservatsbildning pågår för del av Idbyfjärden (MB 7 kap 4 §).

Områdets huvuddrag: Den avsnörda havsviken Öfjärden och strandområdena vid den närbelägna Idbyfjärden rymmer mycket goda kvaliteter som fågellokaler och rastplatser för

flyttfåglar.

Öfjärden är en ca 64 ha stor avsnörd havsvik, vars yta numera ligger 2-3 m ö h. Genom den korta Strömsån står sjön i förbindelse med Idbyfjärden och havet. Sjön är av näringsrik karaktär och befinner sig i ett igenväxningsstadium. Växtligheten tilldrar sig visst botaniskt intresse. Bl a förekommer de mer ovanliga växterna dvärgnäckros, trubbpilblad och stor igelknopp. Stora vassar, säv och långsträckta sank stränder erbjuder fåglarna skyddade miljöer och goda näringsmöjligheter.

Som rastlokal är Öfjärden en av de förnämsta i länet, men sjön är även en omtyckt häckningslokal för många fåglar. Totalt har ca 125 arter observerats vid Öfjärden. Bland häckande simfåglar och vadare kannämnas kricka, knipa, storspov, grönbena och tofsvipa. En stor skrattmåskoloni håller till i sjön, skäggdopping visar sig rätt regelbundet om våarna men häckar endast sporadiskt. Stjärtand har häckat. Av sydliga arter häckar bl a kaja, grönfink och ärtsångare. Särskilt anmärkningsvärd är individrikedomen under vårsträcket. Tofsvipan visar massförekomst i snösmältningstid. Brushane och ljungpipare uppträder i början av maj i flera hundra upp till över tusentalet individer. Tillfälligt kan iakttagas häger, årtä, snatterand, skedand, brun kärrhök, småfläckig sumphöna, rörhöna, strandskata, rödspov, råka, gräshoppångare, rörsångare, sävsångare, rosenfink, lappspurv, och videsparv.

Öfjärden och dess närmaste omgivningar förklarades 1970 som fågelskyddsområde. Ett fågeltorn finns vid sjön.

Den helt närbelägna Idbyfjärdens innersta del har en långgrund strandzon och stora områden med flacka strandängar. Stranden kransas delvis även av vassbälten. Innanför strandängarna vidtar en gles, försumpad lövskog med visst barrinslag. Vid lämpligt vattenstånd bildas på våren strandbankar och öar ute i det grunda vattnet, där de näringsrika bottenarna erbjuder föda åt rastande vadare- och simfåglar.

Förutom stora ansamlingar av spelande brushanar, mindre- och större strandpipare, gluttsnäppor, svartnäppor etc, och olika arter av simfåglar har även mer ovanliga fåglar som smalnäbbad simsnäppa, mosnäppa, småsnäppa, mersnäppa, dvärgbeckasin, rödspov här observerats. Av simfåglar kan nämnas stora flockar av kricka, bläsand och vigg, men även arter som årtä, skedand, bergand, snatterand, gråhakedopping, alfågel och salskrake. Kanadagås häckar inom området och bläsgås har observerats. Antalsmässigt har upp till 4 500 vadare och 700 andfåglar observerats vid samma tillfälle.

Anmärkningar:

Referenser: Guvå L, 1970. Naturvårdsinventering i Västernorrlands län. Del 1. Ångermanland: Nolaskogsdelen. Länsstyrelsen i Västernorrlands län.
Svenska Naturskyddsföreningen, 1972. Fågellokal i Sverige.